

Хто і як захищає Україну:

**бізнесмени від влади одягли вишиванки,
народ – бронезилети**

Влада каже: «Україна - воююча країна». Чому тоді можновладці, посадовці та інші «слуги народу» й далі розвивають свій бізнес, отримують прибутки, вельми вигідно торгують із Росією - тобто наживаються на війні? Й це тоді, коли прості люди воюють за Україну, та ще й намагаються якось вижити у нинішній нестерпній бідності?

Можновладці та їхній «братній» бізнес заробляють мільйони на війні з Росією, українцям же радять «потерпіти». Хіба війна потребує закриття сільських і спортивних шкіл, ПТУ, вимагає зростання цін, тарифів, податків для малого й середнього бізнесу, скасування пільг для незахищених та нужденних, обкладання військовим податком навіть пенсіонерів? Чому чиновники «воюючої країни» наростили собі зарплати на 300-600%, а всім решті - збільшили «аж» на 10-12%?

Таких питань безліч, а відповіді на них ой які невеселі!

Останні опитування свідчать: суспільство катастрофічно не довіряє владі. Ба навіть що далі, то більше її ненавидить. Аби відродити довіру бодай на вершечок, **влада «воюючої країни» повинна не заробляти на війні, а по-справжньому працювати над мінімізацією наслідків війни для народу.** Тоді й люди будуть владу підтримувати.

Сьогодні ж виглядає на те, що бізнесменів від влади «для захисту України» досить одягти вишиванку та періодично виголошувати пафосні промови (часом і сльозу пускаючи - для переконливості). Тим часом українці вдягають бронезилети, віддають на потреби війни мало не все зароблене, затакують паски і, сціпивши зуби, терплять драконівські «реформи», знуцання, зневагу тих самих владців і влади загалом, бо ми - «воююча країна».

Нинішня влада не має права на моралізаторство!

Тверезо мислячі люди часом іронічно спостерігали, як зі сцени Євромайдану майбутні керманічі пафосно повчали українців, куди їм рухатись і як правильно робити революцію. Три роки поспіль ті самі люди, тільки вже наділені владою, на засіданнях в Адміністрації Президента, в уряді чи парламенті так само нахабно повчають, як українцям «правильно» жити. А для всіх, хто не згодні з владою, тут-таки й ярлики готові: «прихильники Путіна», «шатуні», «вороги України».

Дійсно, певний час після Євромайдану люди ще вірили у щирість новообраної влади. Як змінилося ставлення до неї зараз, свідчать опитування громадської думки (на щастя, висловлювати свою думку люди ще не бояться).

Аналіз останніх соціологічних досліджень відомих компаній свідчить, що в середньому Верховній Раді сьогодні **НЕ довіряють** майже 90% громадян, уряду - майже 80%, президентів - майже 75%.

(Принагідно: за півроку до Революції гідності ставлення до влади Януковича-Азарова було децю ліпшим: Верховній Раді та уряду не довіряли 75%, президентів - 70% українців).

Про що це говорить? Про те, що **НИНІШНЯ ВЛАДА ВТРАТИЛА НЕ ЛИШЕ СУСПІЛЬНУ ПІДТРИМКУ, А Й СУСПІЛЬНЕ РОЗУМІННЯ**, вона стає **СУСПІЛЬНО НЕЛЕГІТИМНОЮ**.

Абсолютна більшість наших співвітчизників не довіряє владі, не шанує її, а часом відверто ненавидить! Ця ненависть не виливається у цілком конкретні дії лише тому, що люди розуміють, - триває війна, а від Путіна з його імперськими амбіціями дійсно можна чекати чого завгодно, достатньо надати привід із середини.

Виходить, що загрози путінської Росії на свій кшталт забезпечують владу Порошенка від народного гніву. То, може, варто схаменутись і почати діалог із суспільством у тоні, прийнятному в пристойному товаристві? Адже повчати свій народ ця влада однозначно не має жодного права.

5 передумов для правильних дочасних парламентських виборів

Дострокові вибори до Верховної Ради як головна мета для політиків - теза в основі своєї хибна. Так само недалекоглядна і примітивна антитеза - вибори, мовляв, відбудуться лише 2019 року. Бо градус суспільної недовіри є вочевидь таким, що на дочасні парламентські вибори ми просто приречені.

Проте, аби вони були результативними, необхідні, на мою думку, принаймні п'ять передумов.

1. Парламент нарешті має стати професійним.

Для цього слід змінити виборче законодавство, а саме:

- вибори за відкритими партійними списками,
- обов'язкова вища освіта для кандидатів,
- заборона реєстрації кандидатами в депутати близьких родичів (аби усунути конфлікт інтересів) тощо.

2. Парламент повинен бути оптимальним за чисельністю.

Нагадаю, що досі не виконані вимоги Всеукраїнського референдуму 2000 р., який визначив кількість народних депутатів - 300 осіб.

3. Будь-яка купівля голосів виборців має стати неможливою.

Для цього треба запровадити сувору кримінальну відповідальність і за підкуп виборців, і за так звану «благодійну допомогу» під час виборів, яка останнім часом стала занадто поширеною.

4. Депутатська недоторканність повинна бути обмежена, а ще краще - скасована.

Слід ухвалити зміни до Конституції, якими недоторканність депутатів або цілкомито ліквідується, або частково обмежується зі збереженням парламентського імунітету.

5. Парламентові відповідно до Конституції України треба повернути статус головного інституту в системі влади парламентсько-президентської республіки.

Для цього мають бути розширені його повноваження щодо парламентського контролю, ухвалені закони про процедуру імпичменту президента, про тимчасові слідчі комісії, формування складу Центрвиборчкому тощо.

Отже, Україні справді потрібні дочасні парламентські вибори. Але - не за будь-яку ціну!

Тому, безперечно, важливіше нині завдання не просто вимагати негайно провести вибори, а належним чином - насамперед на законодавчому рівні - до них підготуватися. І тоді країна й суспільство нарешті отримали би професійний, відповідальний, патріотичний парламент.

P.S. Суспільно-політична ситуація розгортається таким чином, що вже зараз варто почати розгляд правових підстав для дострокових виборів - одночасно парламентських і президентських.

Микола ТОМЕНКО, лідер Громадського руху «Рідна країна», доктор політичних наук

Чорнобиль не має лякати!

Про унікальне нове безпечне укриття для 4-го енергоблоку ЧАЕС, про піар влади на Чорнобилі та державну політику проти чорнобильців...

Читайте на 2-й шпальті

«Безліс» як ознака влади БЕЗ патріотизму і професійності

Пояснення, звідки вигулькнула парадоксальна ситуація під антиукраїнським гаслом «БЕЗВІЗ ЗА УМОВИ БЕЗЛІСУ»...

Читайте на 3-й шпальті

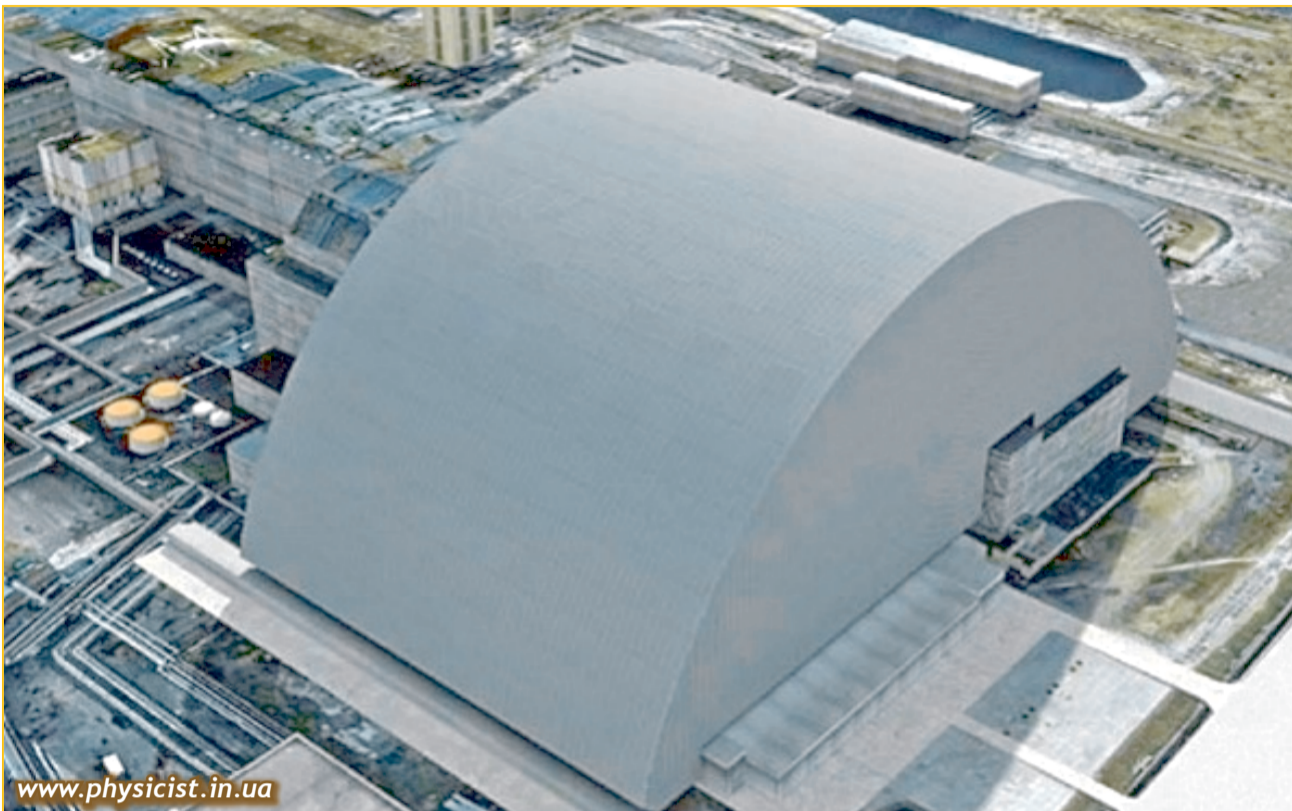
Коли і кому годиться колядувати, щедрувати та посівати

А також цікаві факти про Святого Миколая та різдвяні традиції...

Читайте на 4-й шпальті

Чорнобиль не має лякати!

4-й енергоблок ЧАЕС отримав нове безпечне укриття

www.physicist.in.ua

В Україні сталася, без перебільшення, надзвичайно добра подія: четвертий енергоблок Чорнобильської атомної електростанції накрили новим захисним саркофагом. Споруда у вигляді арки має захищати довкілля від радіоактивного випромінювання. Нову захисну конструкцію «вдягли» на стару, побудовану над зруйнованим енергоблоком у 1986 році.

Спорудження «Арки» розпочалося у квітні 2012-го. Близько 3 тисяч робітників працювали вахтовим методом, аби не перевичувати допустиму дозу радіації.

Загальна маса нової конструкції разом із допоміжним обладнанням – 37 000 тонн. Встановлення «Арки» відбувалося шляхом насунання змонтованої споруди за допомогою спеціальної системи, яка складалась із 224 гідравлічних домкратів і пересувала конструкцію на 60 см за один цикл. 29 листопада 2016 року насунання «Арки» було завершено. Орієнтовною датою остаточного завершення будівництва називають листопад 2017-го року.

Глибока подяка будівельникам, колективу ЧАЕС та, звичайно, 28 країнам-донорам, без яких Україна не отримала би такого унікального, сучасного об'єкта.

Піар на Чорнобилі та державна політика проти чорнобильців

На 2016-й рік припадають сумні 30-і роковини Чорнобильської катастрофи. Здавалося би, цей рік мав би стати роком вшанування кожного чорнобильця, кожної людини, яка захистила Україну й цілий світ від наслідків трагедії.

3 найвищих трибун Президент, Уряд, народні депутати заявляли, що на 30-річчя Чорнобильської катастрофи вона зроблять усе для гідного пошанування чорнобильців. Натомість влада пошанувала хіба що себе. 2016-й став, за її сприяння, роком знущання з чорнобильців.

На урочистостях у присутності послів країн-донорів наша влада так натхненно самопіарилася, що непорочні могли повірити, буцімто можновладці вдень і вночі переймалися, як забезпечити українське і світове довкілля, як **вчасно** добудувати об'єкт, – словом, робили і зробили «все можливе й неможливе»...

Насправді хвалитися владі немає чим. Навіть більше – замість сприяти якнайшвидшому зведенню нового саркофага, вона своєю корупційною бездіяльністю ледь не зірвала завершення будівництва «Арки».

Для прикладу: влада ігнорувала, а то й покривала наявність корупційних схем та факти незаконної наживи, що мали місце в зоні відчуження – з лісом, металобрухтом, відходами, освоєнням міжнародних коштів тощо. Про це не раз і не двічі писали й говорили ЗМІ, звертали увагу експерти та громадськість. Лише після звернення Європейського банку реконструкції і розвитку (який є гарантом фінансування робіт на новому саркофагу) справа зрушилася: відбулися певні кадрові зміни, а владу вдалося переконати, що міжнародний контроль не буде миритися з корупційними махінаціями.

Ще приклад: свого часу уряд Яценюка «додумався» запровадити податок на міжнародну технічну допомогу, внаслідок чого будівництво «Арки» було заблоковане. Микола Томенко, на той час – голова екологічного комітету Верховної Ради – розробив відповідні зміни

Нова «Арка» у цифрах і фактах

- 10 серпня 2007 року: укладено контракт між ДСП ЧАЕС та NOVARKA на проектування, будівництво, введення в експлуатацію першого пускового комплексу нового безпечного конфайнмента. Вартість контракту: 1,424 млрд євро.
- 2008 – 2010 роки – роботи з очищення території. Вивезено 158 000 куб. метрів технологічних матеріалів та радіоактивних відходів.
- 2011 – 2013 – будівництво фундаментів монтажної, транспортної та сервісної зон нового безпечного конфайнмента. 57 000 кв. метрів – робоча платформа монтажної зони. Укладено бетону 137 000 куб. метрів.
- 13 березня 2012 року – розпочався монтаж «Арки».
- Довжина підземних комунікацій об'єкта – 21 км.
- Вага «Арки»: 37 000 тонн. Ширина 257 м, висота 108 м, довжина 162 м.
- Строк служби: 100 років. Температурний режим: -30 °С до +50 °С. Сейсмічна стійкість: 9 балів за шкалою Ріхтера.

За інформацією ДСП ЧАЕС, 2016 р.

до Податкового кодексу й домогся їхнього ухвалення, щоб скасувати цей податок. Завдяки цьому, власне, будівництво продовжилося.

Подібних прикладів – безліч. На цьому тлі пишномовні заяви Президента чи міністрів, що вони «зробили цю «Арку», не витримують жодної критики: **це вже не просто цинізм, це – відверта брехня.**

А от до чого влада має безпосередній стосунок – так це до вельми своєрідного вшанування чорнобильців. За часів урядування Яценюка – «з метою економії бюджетних коштів» – була скасована ціла низка соціальних програм на підтримку інвалідів, ліквідаторів аварії на ЧАЕС та родин чорнобильців, доплати до зарплат і пенсій тощо. Та й сам Президент, «дуже вдячний чорнобильцям», наклав вето на зміни до Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (автори М. Томенко, О. Марченко, Я. Москаленко та інші), згідно з яким уже 2016-го року мали бути запроваджені пільги на медичне обстеження та лікування, відновлені повністю, без урахування одержуваного заробітку (доходу) та незалежно від місця роботи, виплати пенсій особам, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи.

До речі, Микола Томенко є співавтором і змін до Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо громадян, які працюють у зоні відчуження. Цим законом була виправлена «помилка» Уряду, який позбавив людей, працюючих у зоні відчуження, права на доплати у 1827 гривень. Йшлося про 4323 особи, які у зоні відчуження продовжують виконувати складну й

небезпечну роботу, пов'язану з ліквідацією наслідків аварії на ЧАЕС, будівництвом нового саркофага, та багато іншого.

І останнє, але не менш важливе. Із 17 пунктів Рекомендацій, прийнятих за підсумками парламентських слухань на тему: «30 років після Чорнобиля: уроки та перспективи», що відбулися 13 квітня 2016 р., **Урядом виконано лише...один!** Вельми красномовне свідчення, що «Чорнобильська» тема для влади – лише привід зайвого разу попаярися. На ділі ж її «державна політика» зводиться не до підтримки, а до нових утисків та приниження чорнобильців.

Чорнобиль, яким варто пишатися

Чи існує державна стратегія стосовно Чорнобиля? Напевне, її слід нарешті визначити – бодай на ближчі 10 років, та запропонувати світовій спільноті участь у проектах, які могли би їх зацікавити.

Абсолютна більшість експертів та фахівців вважають за необхідне переглянути статус так званої 30-кілометрової зони відчуження й виокремити реально забруднену – довічну – зону, себто територію, забрудненість на якій зберігається дотепер і зберігатиметься ще дуже довго. Ця, умовно кажучи, 10-кілометрова зона може стати своєрідним **інноваційно-промисловим майданчиком**, на якому разом із міжнародними партнерами доцільно розвивати об'єкти, скажімо, альтернативних джерел енергії – сонячної, вітрової, вторинних енергетичних ресурсів тощо.

Саме тут, на території, де ніколи не житимуть люди, треба завершити будівництво та ввести в експлуатацію сховища для захоронення радіоактивних відходів.

Ще одне: останніми роками Україна платила Росії шалені кошти за переробку відпрацьованого ядерного палива з українських АЕС. Ми маємо і достатньо фахівців, і налагоджену співпрацю з міжнародними структурами, щоб переробляти паливо в тій же умовній 10-кілометровій зоні. Реальна економія? Авжеж!

На часі й практичне створення **Чорнобильського біосферного радіаційно-екологічного заповідника**. Це дозволило би, перш за все, зберігати й охороняти об'єкти природно-заповідного фонду України, яких у Чорнобильській зоні – аж одинадцять. Це дало би належне фінансування природоохоронних програм, у тому числі – протипожежний захист лісів. А вже нині державне фінансування «зони відчуження» використовується, в основному, для підтримання інфраструктури, до якої, скажімо, збереження лісових екосистем не має жодного стосунку. Фахівці звертають увагу й на унікальність чорнобильських флори та фауни, які, безумовно, варті подальшого зберігання й дослідження.

Гадаємо, не лише національні академії, інститути та науково-дослідні центри, а й чимало міжнародних установ радо втілювали би свої проекти на цій території, що, у свою чергу, допомогло б залучити кошти й «відредагувати» імідж нашого Чорнобиля. Варто сказати, що поряд із «зоною відчуження», на території сусідньої Білорусі, вже працює Поліський державний радіаційно-екологічний заповідник, а це на майбутнє – можливість створення під егідою ЮНЕСКО й за участі України **міжнародного біосферного заповідника**.

Кілька слів про місто Чорнобиль. На нашу думку, є сенс поступово відмовитися від розташування робітників, працюючих вахтовим методом на ЧАЕС, у будинках та гуртожитках міста. Ефективнішим та оптимальнішим є залучення до робіт на проектах ЧАЕС мешканців Славутича, Іванкова та Іванківського району. В самому ж Чорнобилі годилося би створити адміністративний (діловий) центр для роботи міжнародних організацій та проведення форумів, конференцій, інших заходів, а з огляду на збільшення потоку туристів – покращити готельну інфраструктуру.

Не можна обійти увагою й місто Прип'ять. Це, напевне, місто-музей однієї людської помилки, а тому воно мусить мати відповідний інформаційний центр, який би дав можливість будь-кому побачити на власні очі, до чого може призвести людська помилка.

Отже, в будь-якому разі наша держава повинна чітко визначити та почати втілення стратегії розвитку цього регіону, аби Чорнобильська зона перетворилася із зони страху, тіншової економіки та корупції – на територію гордості, інновацій та науки.

Іван ГЛАДУНЯК, заслужений юрист України

Михайло ПОЖИВАНОВ, доктор технічних наук

«Безліс» як ознака влади БЕЗ патріотизму і професійності

Щоб зрозуміти, звідки вигулькнула парадоксальна ситуація під антиукраїнським гаслом «БЕЗВІЗ ЗА УМОВИ БЕЗЛІСУ», варто бодай трохи заглибитися в історію з ухваленням діючого нині Закону про мораторій на експорт необробленої деревини. Щоб не виглядало аж так сухо, поговоримо і про те, як «професійно», «патріотично» і «державницькі» діяла влада, піднесена до вершин очільництва Євромайданом.

Підпис Президента після судового позову

Перш аніж бути ухваленим, проект згаданого закону зазнавав дивних пригод, іноді майже за сюжетом «Пропалої грамоти». На розгляд парламенту його внесла група народних депутатів із різних фракцій. Протягом певного часу законопроект дивним чином «зникав» — і то вночі — з порядку денного пленарного засідання. Після вельми непростого обговорення між першим і другим читаннями нарешті — 9 квітня 2015 р. — був ухвалений. 14 квітня Закон підписав Голова ВР, того ж дня його передали на підпис Президенту. Конституція України каже, що Президент **протягом 15 днів** має або підписати закон, або повернути зі своїми вмотивованими пропозиціями до Верховної Ради для повторного розгляду. Однак Президент не підписував і не ветував цей Закон **протягом 72 днів!** Що означає, знов-таки згідно з Конституцією, що Закон вважався схваленим і мав бути підписаний та офіційно оприлюднений.

Щоб змусити керівництво держави дотримуватися Конституції, 25 червня 2015 р. один зі співавторів законопроекту, тодішній голова екологічного Комітету ВР Микола Томенко **подав позов до Вищого адміністративного суду України** проти Голови Верховної Ради України В. Гройсмана, вимагаючи визнати протиправною його бездіяльність — мається на увазі неоприлюднення ухваленого парламентом 9 квітня цього ж року та схваленого Президентом України Закону щодо мораторію на експорт лісо- та пиломатеріалів у необробленому вигляді.

Водночас М. Томенко написав заяву про звільнення з посади позаштатного Радника Президента України. Лише після цього Президент нарешті закон підписав.

Отже, внаслідок такої наполегливості, судового та громадського втручання, законом передбачена десятирічна заборона — з 1 листопада 2015 р. — на вивезення за кордон лісу-кругляка, дуба, деревини цінних порід (крім сосни), а з 1 січня 2017 року — і сосни.

Здавалося би, український ліс, бодай на якийсь час, врятовано. Аж ні...

Демарш уряду Яценюка

Тодішній уряд на чолі з А. Яценюком дав чіткий сигнал, що закон виконувати він не збирається. Почався цілеспрямований саботаж підготовки завдань, означених законом для Кабміну. Слід сказати, що ці завдання мали перевести в публічну площину питання вирубку та продажу лісу в Україні й за кордоном, а отже, протидіяти корупції в галузі. Однак, Кабмін не затвердив новий Порядок видачі сертифікатів про походження лісоматеріалів та виготовлених із них пиломатеріалів, не було створено електронного переліку виданих сертифікатів, не була розроблена передбачена комплексна Програма стабілізації та розвитку лісопереробної галузі (що дало б можливість, серед іншого, створити нові робочі місця) тощо.

Натомість на урядовій нараді, яку провів Яценюк 13 жовтня 2015 р., було дане завдання Мінекономрозвитку протягом двох тижнів розробити ЗАКОНПРОЕКТ ПРО СКАСУВАННЯ тимчасової заборони експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді. Уряд навіть підготував для Президента пропозицію ветувати законопроект Томенка та інших, бо він нібито створює проблеми для лісової галузі України й суперечить нашим міжнародним зобов'язанням...

Тільки втручання громадськості та парламентський

своїх країнах жорстко (навіть із кримінальною відповідальністю) забороняти вирубку лісів, а Україною скористатись як сировинною базою.

Наголосимо: Закон про мораторій на експорт української деревини містив достатньо довгий так званий «перехідний» період, який давав можливість пояснити позицію України, котра сьогодні перебуває НА МЕЖІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КАТАСТРОФИ, адже масові вирубки лісів призводять — і вже призвели — до жахливої ситуації в довкіллі. Також уряд міг би взяти за основу те, що жодним чином не обмежувався експорт пиломатеріалів...

Безумовно, за наявності БАЖАННЯ, ПРОФЕСІЙНИХ ПЕРЕГОВОРНИКІВ та ПАТРІОТИЧНОЇ ПОЗИЦІЇ українські можновладці могли би підготувати наших європейських сусідів до 1 січня 2017 р., коли набирає чинності друга норма Закону про заборону на вивезення за кордон необробленої сосни.

Необхідна нова національна стратегія

Загалом, передбачалося, що мораторій на вивезення необробленого лісу — це лише перший крок серйозної стратегії піднесення національної економіки, посилення енергетичної незалежності та захисту українського довкілля.

Протягом року від початку дії цього Закону, ЗА НАЯВНОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ВОЛІ парламент, уряд та підзвітні йому структури могли би нарешті провести реформу в лісовій галузі, а саме:

- забезпечити прозорість і відкритість для громади рішень про дозволи на вирубку лісу, на контроль за відновлювальними роботами;
- значно зменшити кількість так званих санітарних вирубок та ввести кримінальну відповідальність за незаконні вирубки лісу;
- заборонити використання в лісовому господарстві «варварської» техніки вагою понад 10 тонн, яка не використовується в жодній цивілізованій країні світу;
- стимулювати вітчизняну деревообробну галузь і запровадити пільги на ввезення в Україну деревообробного обладнання тощо.

Існує і політична складова питання! Як зазначають фахівці, при переробці лісу мінімум 50% сировини перетворюється на відходи — спилки, стружку, обрізки, кору... А це — непоганий заміник газу, тобто, подальше зменшення залежності від закордонних постачальників. «Відходи» після обробки лісоматеріалів можна використовувати для альтернативних джерел опалення. Проте якщо Україна й далі масово вивозитиме лісо-кругляк за кордон, можна говорити не лише про втрату робочих місць, занепад меблевої галузі, а й про те, що альтернативна енергетика не розвиватиметься.

Тому виходить, що **високопозадовці вирішили свою бездіяльність, непрофесійність і корупційні схеми заробляння на експорті українського лісу прикрити «псевдоевропатріотизмом»** — нібито вимогами Європи українського «безлісу» для отримання неодноразово обіцяного Президентом «безвізу».

Тому ЧИНОВНИКІВ, які вели переговори у Європі, треба визнати профнепридатними й почати нові серйозні переговори, пояснюючи європейцям позицію України. А українці мають право знати, що **історія з мораторієм на експорт необробленого лісу не мала жодного стосунку до отримання «безвізу»!**

Закон, про який ми говоримо, був принциповим світоглядним законом, який мав змусити владу діяти в інтересах національної економіки, власного ринку, створення робочих місць.

Коли Президент Порошенко та Уряд Гройсмана пообіцяли євровичникам скасувати Закон про заборону експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді в обмін на чергову міжнародну фінансову допомогу, співавтор Закону про заборону вивезення лісу-кругляка Микола Томенко звернувся до народних депутатів:

«Я гордий з того, що мені вдалося принциповою позицією і своїм судовим позовом, фактично за рахунок втрати депутатського мандату, змусити Президента підписати цей Закон і ввести його в дію. **Сподіваюсь, що і у вас — народних депутатів України — вистачить сміливості хай не складати мандати за свою позицію, а бодай НЕ ГОЛОСУВАТИ за скасування мораторію на вивезення української деревини за кордон!».**

контроль сприяли появі нормативних документів, які дозволили митникам і прикордонникам забезпечити виконання Закону про заборону вивезення з України лісу-кругляка (окрім сосни) з 1 листопада 2015 року.

А влада разом із «лісовою мафією» не вгамувалася. Почалися масові вирубки лісу та його вивезення за кордон під маркуванням «дрова»; Чернівецька область — територія кадрового впливу Арсенія Яценюка та його «Народного фронту» — взагалі перетворилася на «спеціальну економічну зону» для вивезення української деревини за кордон, найперше — для потреб одного з найбільших у Східній Європі деревообробних підприємств у Румунії. До речі, українські ЗМІ не раз писали і знімали сюжети про те, чому саме на Буковині так хижацькі вирубують і вивозять за кордон наш ліс і хто це «кришує»...

Більшість міжнародних фахівців погодили цей Закон

Принципове зауваження: **європейські структури ЖОДНОГО разу не ставили в залежність від мораторію на експорт нашого лісу питання отримання Україною безвізу!** Навіть під час обговорення законопроекту в профільних парламентських комітетах експерти міжнародних організацій цілком позитивно поставилися до компромісу, що передбачені достатні «перехідні» періоди для впровадження цього закону, що дає можливість узгодити певні міжнародні нюанси та підготувати українську деревообробну галузь до нових законодавчих умов.

Більше того, тема про порушення тих чи інших вимог СОТ лише в загальних формулах згадувалася в листах іноземних бізнес-структур. **Отже, ідеться не про позицію Євросоюзу, а лише про бажання румунського, польського чи іншого бізнесу, зацікавленого у**

Микола ТОМЕНКО, співавтор Закону щодо тимчасової заборони експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді (№ 325-VIII), Голова Комітету ВР з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи 2014-2016 рр

Володимир ГРЕСЬ, заслужений економіст України

Євгеній СУСЛОВ, директор Агрпромиислової корпорації «Сквира»

Олександр ФЕДОРЕНКО, кандидат політичних наук

Прихильники «безлісу»: хто НЕ ГОЛОСУВАВ за ухвалення Закону 9.04.2016р.

Не підтримали закон про мораторій на вивезення лісу:

Із фракції БПП — 57 депутатів (не голосувало 35, були відсутніми 22). Серед тих, хто не голосував:

- ЛУЦЕНКО Ірина, заступник голови депутатської фракції БПП, дружина нинішнього Генпрокурора;
- ЛУЦЕНКО Юрій, тоді — голова парламентської фракції БПП, координатор парламентської коаліції «Європейська Україна», нинішній Генпрокурор;
- ФРІЗ Ірина, голова підкомітету з питань безпеки державних інформаційних систем, колишній прес-секретар П. Порошенка та ін.

Із фракції «Народний фронт» — 31 депутат (не голосували 16, відсутні 15). Серед тих, хто не підтримав мораторій:

- ПРИСЯЖНЮК Олександр, син регіонала Анатолія Присяжнюка, экс-голови Київської облдержадміністрації, секретар Комітету ВР у закордонних справах;
- СЕМЕРАК Остап, нинішній Міністр екології та природних ресурсів;
- СЮМАР Вікторія, голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформаційної політики та ін.

Не голосувала за мораторій на вивезення лісу і Заступник Голови ВР Оксана СИРОЇД («Самопоміч»).

Із групи «Відродження» не підтримали Закон 19 із 22 депутатів (А. Кіссе, В. Зубик, Г. Бобов, А. Яценко та ін.). Із групи «Воля народу» — 14 із 19 депутатів (О. Онищенко, М. Поплавський та ін.). Від «Опоблоку» не підтримали Закон 29 із 40 депутатів (М. Добкін, С. Львовичкін, В. Рабінович та ін.), а також тоді не проголосували «за» 23 із 42 позафракційних депутатів (О. Довгий, С. Ківалов та ін.).

Ой хто, хто Миколая любить...

У нього безліч імен — що країна, то інше. Санта Клаус, Сейнт Ніколас, Сінтер Клаас... Він приходить тихенько в ніч на 19 грудня, спочатку до діток-сиріт, найнужденніших, недужих, потім — до всіх, хто вірить у нього й чекає на диво.

Справжнє його ім'я — Святий Миколай, і це була реальна людина, яка робила чудеса і творила добро, не розголошуючи.

Святий Миколай був за життя й лишився по смерті охоронцем і покровителем дітей, студентів, невинно засуджених, мореплавців, рибалок, купців, воїнів, мандрівників, у сучасному світі — водіїв, і навіть — тварин. Він рятує людей від стихійного лиха, найперше — на воді. Святий Миколай дуже швидко приходить на допомогу, тому його називають «скоропомічним».

www.bohdan.com.ua

Миколай завжди був для українців одним із найулюбленіших святих: «**Микола — другий після Бога заступник**», — говорили у народі.

В Україні Святого Миколая вшановують двічі на рік: 21 травня та 19 грудня. Зимового Миколая святкують особливо урочисто.

На Поділлі, скажімо, цього дня першим обійти господу обов'язково мав хазяїн. Він уставав раніше, ніж зазвичай, давав худобі їсти та вітав її: «**Дай, Боже, добрий день, щобись худібонька здорова була та й я з тобою ще й зі своєю жоною!**»

На Київщині господар, повернувшись вранці із церкви, брав миску зі свяченою водою, паляницю, грудочку солі, віничка з різного зела, і кропив обійсти, худобу, збіжжя, примовляючи: «**Святий Миколаю, сохрани і помилуй нас від усякого лиха!**».

На Слобожанщині Миколая вшановували три дні поспіль, варили кутю та узвар, аби наступного літа вродило збіжжя і всілякі плоди.

В деяких місцевостях цього дня варили й пиво, кликали гостей, веселилися, а потім запрягали у сани найбаскіших коней і каталися довкруг села, виспівуючи та вигейкуючи — таким чином відганяли злидні та все погане.

В день святого Миколая добродієсні заможні, та й просто добрі люди опікуються сиротами, дітьми з бідних родин, приносять їм подарунки.

Тож одне з улюблених зимових свят, надто у дітлахів — День святого Миколая. Напередодні діти пишуть листи до Миколая зі своїми побажаннями та викидають у поштову скриньку чи кладуть за вікно. Дітки моляться до Святого, просять здоров'я собі та батькам, а також гарних подарунків. Згадуючи свої добрі й не дуже добрі вчинки, зважують, яких було більше, а значить, що знайдеться вранці: подарунок чи різочка? Адже кожна дитина знає, що в ніч на 19 грудня прийде святий Миколай і покладе під подушечку подарунок. Але може бути й різочка — як попередження для неслухів, що треба виправитися.

А чи знаєте Ви, що:

Звичай дарувати подарунки 19 грудня вперше виник у Голландії приблизно в XIV ст. в пам'ять про те, що Святитель, таємно підкидаючи у вікно бідного мешканця Мири мішечки золота, не допустив блудного гріхопадіння трьох його дочок. З Голландії традиція обдаровувати нужденних швидко поширилася в сусідніх країнах. Остаточо ж дарування дітям подарунків саме на Різдво стало популярним у Європі в XIX сторіччя.

Радянського Діда Мороза вигадали «на протипагу» Святому Миколаю. Большевики заборонили святих і навіть Бога. Проте діти все одно чекали на свято, і Святого Миколая перетворили на Діда Мороза. Секретар ЦК КП(б)У Павло Постишев (той самий, що організував Голодомор і руйнував церкви в Україні) у 1935 році через газету «Правда» закликав провести для дітей святкування Нового року. З тих пір Дід Мороз став головною новорічною фігурою — в дитсадках і школах, дитбудинках і піонерських палацах, театрах і кіно.

Українці до того й не чули про Діда Мороза. Адже в українській демонології Мороз був крижано-сніговою потворою, яка завдавала шкоди людям, худобі та всьому господарству. Тому напередодні Хрещення старший у родині з ложкою куті підходив до вікна чи виходив на подвір'я й тричі промовляв: «**Морозе, морозе, ходи до нас куті їсти!**». Почекавши трохи, казав: «**Не йдеш? Не йди ж ні на жито, ні на пшеницю, ні на всяку пашницю!**».

Найдавніша ікона Святого Миколая — лик Миколи Мокрого, перша чудотворна ікона на Русі, — зберігалася в Софії Київській. Дослідники датують зображення X століттям і припускають його візантійське походження. Образ був виконаний до пояса, стояв на місці храмової ікони в іконостасі Миколаївського вітаря до 1943 року, а потім зник. Де автентична ікона перебуває нині, дотепер не відомо, за однією з версій — у Троїцькому соборі Брукліна (Нью-Йорк). Адже 1943 року напередодні вступу радянських військ до Києва тоді ще єпископ Переяславський, а згодом — Патріарх УАПЦ Мстислав (Скрипник) вивіз чудотворну ікону до Варшави, звідки її буцімто переправили до США.

Вірте у казку, і нехай всі мрії збуваються!

Коли і кому годиться колядувати, щедрувати та посівати

Колядування

Як твердять фольклористи, колядувати можна, починаючи від Святвечора — 6 січня — аж до 15 лютого, тобто до свята Стрітєнтя.

Щоправда, найпоширенішим для колядок є час напередодні Різдва: як тільки на небі являється перша зірка — розпочинається Свята Вечера, а ближче до її завершення діти й підлітки збираються гуртом і йдуть вітати всіх колядками з народженням Христа.

Колядувати ходять від хати до хати, не оминаючи нікого. У великому місті, звісно, цього зробити не вдається, але поколядувати під квартирами сусідів можна.

На початку слід запитати господарів, чи можна колядувати. Якщо вам відмовили

— мовчки, без образ, підіть.

Колядки співаються повільно, протяжно. Рядки, які повторюються (рефрени), варто таки повторювати. Якщо ви не вмієте співати колядки, попросіть, щоби вам хтось допоміг вивчити кілька нескладних, таких, щоби ви могли їх «потягнути».

Кожна колядка має завершуватися віншуванням — побажанням родині достатку, але під цим розуміється, щоби родина була здоровою, щоби родили добрі врожаї, велася худоба, були мир, добро і злагода.

**Добрий вечір тобі, пане господарю, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
Застеляйте столи, та все килимами, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
Кладіть паляниці з ярої пшениці, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
Бо прийдуть до тебе три празники в гості, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
А що перший празник — Рождество Христове, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
А що другий празник — Святого Василя, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився.
А що третій празник — Святе Водохреща, радуйся,
Ой, радуйся, земле, Син Божий народився...**

На жаль, сьогодні колядування часто зводиться лише до грошової винагороди, а тому діти намагаються якомога швидше проспівати колядку, щоби тільки отримати гроші. Спробуйте пояснити своїй дитині, що суть колядки — у добрих побажаннях, святоковому настрої. А колядників обдаруйте не грошима, а тим, як це робили раніше — цукерками, яблуками, горіхами...

У будь-якому випадку, пам'ятаймо, що колись кожна українська родина вважала за честь, що колядники її не оминули і прийшли привітати з Різдом.

Щедрування

Щедрівки, як і колядки, величають господаря, господино та їхню родину, зичать достатку, багатого врожаю, приплдоду худоби, доброго роіння бджіл.

Щедрують із вечора до півночі в переддень Святого Василя, чи, як ще кажуть — Старого Нового року, тобто 13 січня.

За християнським календарем — це також день преподобної Меланії. Меланка-Вода приходить на щедрий вечір разом із Василем-Місяцем сповістити господарям про урочистості та справити гостини, які в народі так і називають — гостини Меланки.

Зранку цього дня господині готують другу обрядову кутю — щедру. Крім того, печуть млинці, пироги з сиром, варять вареники, щоби було чим гостити щедрувальників. На столі цього вечора також буде і скоромне — ковбаси, холодець, шинка.

До речі, щедра кутя є в основі багатьох звичаїв. Щоб помиритися, сусіди йшли одне до одного зі щедрою кутею, аби зустріти у злагоді Новий рік. Парубок, якому до того дівка викотила гарбуза, вдруге заслав сватів, сподіваючись на згоду.

Звечора до півночі щедрувальники обходять оселі. **Щедрують переважно дівчата.** А парубочкі гурти «водять Меланку». Хлопці, вбрані у Меланку й Василя, Цигана, Смерть, Козу та інших персонажів, висловлюють добрі побажання, веселять піснями, танцями, жартівливими сценками.

Кожна щедрівка має неодмінний приспів: «**Щедрий вечір, добрий вечір, добрим людям на весь вечір**».

На цілий світ відомий «Щедрик» — щедрівка в геніальній обробці Миколи Леонтовича. Її виконують в Україні, мало не всіх країнах світу, а в Америці, Британії, Канаді вона стала лейтмотивом Різдва у багатьох відомих кінофільмах.

**Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
— Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару,
Там овечки покотились,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей.
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка...**

Посівання

Наступного дня, 14 січня — на Василя — зойно починає світати, йдуть посівати зерном. Збіжжя беруть у рукавицю або в торбину. Спочатку йдуть до хрещених батьків та інших родичів і близьких.

Завітавши до хати, посівальник сіє зерном і вітає всіх із Новим роком та святом Василя:

**Сієм, вієм, посіваєм,
З Новим роком вас вітаєм!
На щастя, на здоров'я, на Новий рік,
Щоб вам вродило краще, ніж торік!
Коноплі під стелю, а льон до коліна,
Щоб вам, господарі, голова не боліла!
Будьте здорові з Новим роком та з Василем!
Дай, Боже!**

Перший посівальник на Новий рік приносить до хати щастя. За народним віруванням, щастя до хати приносять лише хлопці, тому посівати дівчатам не годиться.

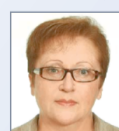
Посівальники завжди були бажаними гостями, їх запрошували до столу, обдаровували пиріжками, яблуками, бубликами та іншими ласощами. А найщедріші дарунки діставалися тому, хто увійшов до оселі першим.

Отже, нехай Вам, любі читачі, Вашим діткам та онукам, усій родині принесе Святий Миколай милі подарунки, нехай Новий рік буде радісним, а Різдво — світлим і вселяє надію. Нехай лунають у Вашій оселі сміх, колядки та щедрівки. Нехай не оминають Вашого дому посівальники з добрими побажаннями.

Допомагала нам у підготовці матеріалу чудова аудіо-«Слуханка для української малечі», видана Фондом Миколи Томенка «Рідна країна» спільно з Національною радіокомпанією України на чолі з Віктором НАБРУСКОМ.

А послухати і вивчити колядки, щедрівки та інші обрядові пісні можна онлайн на нашому порталі www.RIDNA.UA (рубрика Освічена, Аудіопроекти).

**Веселих свят! Смачної куті!
Гарного настрою, миру й добра на весь рік!**

Підготувала Олена БОНДАРЕНКО, літераторка, Громадський рух Миколи Томенка «Рідна країна»